

フィンランド語中級教材作成の試み (2) A Finnish Textbook for Intermediate Learners (2)

渡辺克義
WATANABE Katsuyoshi

はじめに

前稿「フィンランド語中級教材作成の試み (1)」『山口県立大学学術情報第7号 [国際文化学部紀要 通巻第20号]』(2014)に引き続き、古典落語を通じたフィンランド語中級教材作成の試みを示したい。

1. 古典落語③ はてなの茶碗

Kumma kuppi!

Henkilöt: Kimbei, Öljykauppias; Teekojun omistaja; Keisari; Takatsukasa-koo (Kampaku – Keisarin neuvonantaja); Konoike Zen'emon (rikas kauppias)

Kaikki tietävät Kiyomizu-temppelin Kiotossa. Tempelillä on pieni, kaunis vesiputous nimeltä Otowa-no-Taki. Eräänä päivänä eräs herrasmies hörpiskelee teetä teekojulla vesiputouksen edessä. Hän näyttää hieman yli 50-vuotiaalta ja on pukeutunut kimoonon. Hän käyttäytyy kuin rikas kauppias. Juotuaan teensä hän tarkastelee teekuppia tarkasti, nostaa sen ilmaan pyöräyttäen sen ylösalaisin. Hän kallistaa päätään, toteaa “Kumma kuppi!” ja lähtee teekojulta. Kioton alueella lamppuöljyä myyvä kauppias juo myöskin teetä kojulla. Hän on tarkastellut herrasmiestä hetken aikaa.

Öljykauppias: Hän oli Kimbei-san, teekuppikauppias. Hän tarkasteli kuppia tarkasti ja pitkään. Hän kallisti päätään kuusi kertaa. Olen kuullut että jos hän kallistaa päätään kerran, se tarkoittaa että kupin arvo on 100 ryota, joten tuon kupin arvon täytyy olla 600 ryota. Vau! Minulla on idea! Hei! Vanhus! Poistun nyt.

Teekojun omistaja: Kiitos paljon, herra öljykauppias. 7 monia, herra.

Öljykauppias: Siinä, ole hyvä. Ah! Ennen kuin poistun, voisinko pyytää palvelusta? Myydessäni öljyä joudun kävelemään päivät pitkät. Tunnen oloni usein janoiseksi, joten pyydän saada juoda kupin teetä asiakkaideni luona. He ovat kovin ystävällisiä, mutta en tykkää pidellä heidän kuppejaan likaisissa käsissäni. Luulen että minun olisi parasta hommata oma teekuppi. Voisinko ostaa yhden sinulta?

Teekojun omistaja: Tottakai. Minulla on niitä enemmän kuin tarpeeksi, joten voin antaa sinulle yhden. Voit valita minkä tahansa tästä korista.

Öljykauppias: Voinko? Kiitos, mutta tahtoisin mielummin tuon tuolla.

Teekojun omistaja: Voi ei, se ei sovi. Siitä äsken juonut mies oli teekuppien myyjä Kimbei-san. Hän on todella kuuluisa. Kuuluu olevan Kioton paras teekuppikauppias. Siinä bisneksessä Kioton paras tarkoittaa Japanin parasta. Kutsumme häntä Chakin-saniksi. Jokin aika sitten hän tarkasteli tuota kuppia pitkään ja sanoi “Kumma kuppi!”. Tuo kuppi saattaa siis olla todella arvokas, joten en voi

antaa sitä.

Öllykauppias: Sinäkin siis huomasi? Okei, olen tosissani. Minulla on tässä 2 ryota. Myisitkö sen minulle?

Teekojuun omistaja: En minä niin halvalla! Se voi olla 500-1000 ryon arvoinen.

Öllykauppias: Älä sano noin. Tiedät, että minulla ei ole tämän enempää. Jos minulla olisi, voisin maksaa enemmän. Okei, jos et myy sitä, minä luovutan. Mutta siinä tapauksessa sinunkin on luovutettava.

Heitän sen maahan jotta se menee rikki.

Teekojuun omistaja: Ei, ei, ei, Ei! Okei, okei. Minä myyn sen. 2 ryota on parempi kun ei mitään.

Teekojuun omistajaa lähes uhkailtuaan kupin saamiseksi öllykauppias ostaa käärinliinan ja puisen laatikon. Hän pukeutuu hienoimpiinsa ja vierailee Kimbei-sanin luona.

Öllykauppias: Anteeksi, onko Chakin-san paikalla?

Kimbei: Kyllä herra, kuinka voin auttaa?

Öllykauppias: Chakin-san, minulla on antiikkinen teekulho. Uskoisin sen olevan arvoltaan 500-1000 ryota.

Kimbei: Ymmärrän. Istukaa, olkaa hyvä. Soisitteko minulle kunnian nähdä tämän kyseisen kulhon? Ah!

Onpa komea furoshiki! Voi kuinka elegantisti kuvioitu! Teillä on myös oikein hieno kiri-laatikko.

Öllykauppias: Kiitoksia, mutta katsopas sen sisälle!

Kimbei: Meidän tulisi ottaa aikamme kunnioittaaksemme esineitä. Yritä malttaa. Tämä kuppi? Anteeksi mutta meidän kauppamme ei käsittele tällaisia esineitä, voisitko mennä johonkin muuhun liikkeeseen.

Öllykauppias: Mitä? Mitä tarkoitat?

Kimbei: Tämä on halvin mahdollinen Kiyomizu-yaki. Tällaisen voi ostaa 8-10 monilla mistä tahansa. Tämä on halvempi kuin nuudeliannos! Mutta sinä väität että tämä on arvoltaan 500-1000 ryota! Et taida olla aivan järjissäsi.

Öllykauppias: Väitätkö että tämä kuppi on arvoton?

Kimbei: Anteeksi, mutta tämä on... täysin arvoton.

Öllykauppias: Hetkinen! Sinunlaisesi ihminen voi tuhota toisten elämiä; sinun olisi kannattanut vain juoda teesi ja lähteä! Se oli hyvin hämäävää!

Kimbei: Mistä sinä puhut?

Öllykauppias: Muistatko, kun joit teetä vesiputouksen luona?

Kimbei: Ah! Sinä siis olet se öllykauppias!

Öllykauppias: Kyllä, olen juurikin se öllykauppias. Juotuasi teesi kallistit päätäsi kuusi kertaa. Olen kuullut, että jokainen kallistus on arvoltaan 100 ryota. Minä vain laskin, että kuusi kallistusta tarkoittaa 600 ryota, joten ostin tämän 2ryolla teekojuun omistajalta.

Kimbei: Ah, tämä on se teekuppi!

Öllykauppias: Juurikin se!

Kimbei: Juodessani huomasin teen tippasevan lakkaamatta, mutta tässä ei ollut yhtään reikiä tai halkeamia. Pohdiskelin, että miksi ihmeessä tämä vuosi ja totesin "Kumma kuppi!"

Öllykauppias: Tämä kuppi vuotaa? Siksikö? Olenpa minä typerä! Maksoin kaikki rahani. Minulta kesti kolme vuotta niiden keräämiseen. Ajattelin että kuppi olisi hyvin arvokas ja otin riskin. En voi syyttää kuin itseäni. Nyt ymmärrän. Anteeksi. Oli epäkohteliasta soittaa suuta sinulle, olen pahoillani Chakin-san. Nyt minun täytyy mennä.

Kimbei: Hetkinen! Istahda alas. Toit kupin tänne, koska pidit minua arvossa. En tahdo sinun menettävän rahojasi vuokseni joten ostan tämän kulhon sinulta.

Öllykauppias: 1000 ryolla?

Kimbei: En voi ostaa sitä 1000 ryolla. Alkuperäinen hinta oli 2ryota ja minä maksan yhden enemmän jotta saan myös tämän kauniin furoshikin ja kiri-laatikon. Jos sinulla on 3 ryota, voit jatkaa töitäsi.

Öllykauppias: Eh, en voisi mitenkään hyväksyä rahojasi. Löin vetoa ja hävisin. En voisi, enhän? Voinko? Kiitos paljon, Chakin-san. Totta puhuakseni minulla olisi ollut ongelmia ostaa öljyä huomiseksi.

Öllykauppias juoksee pois, häpeissään. Seuraavana päivänä Chakin-san vierailee Takatsukasa-koon nimisen "kampakun", keisarin pääneuvonantajan luona. Kyllä, Chakin-sanin sallitaan vierailevan ylimystön luona heitä viihdyttämässä. Takatsukasa-koo on onnellinen tavatessaan Chakin-sanin. He alkavat jutustella.

Kampaku Takatsukasa-koo: Kimbei, kerro minulle mielenkiintoisia juoruja jotka saavat minut nauramaan. Hmm... Teekuppi jossa ei ole reikiä eikä halkeamia, mutta vuotaa silti. Mielenkiintoista. Saisinko nähdä sen?

Kun kuppi saapuu, kampaku Takatsukasa-koo täyttää sen äkkiä vedellä.

Kampaku Takatsukasa-koo: Ah! Se todellakin vuotaa vaikka siinä ei ole reikiä tai halkeamia. Tunnen halua kirjoittaa waka-runon!

Vesiputouksen ääni Kiyomizuss'
Teekuppi vuotaa, emmekä tiedä miks'
Pisaroita rei' ist' salaperäisist'

Nyt teekupista on tullut hyvin tunnettu ylimysten joukossa. Muutamassa päivässä tarinasta kuulee itse Keisari, herättäen hänen kiinnostuksensa. Chakin-san saapuu kunnioittaen esittelemään kulhon Keisarille. Koska hän on kuninkaallinen, hän on piilossa verhon takana. Keisari on tyytyväinen teekulhoon ja kirjoittaa musteella laatikkoon "Kumma kuppi!". Laatikossa olevan kirjoituksen sekä Takatsukasa-koon runon ansiosta teekulhosta tulee hyvin arvokas. Todella rikas mies nimeltään Konoike Zen' emon saa pian kuulla kulhosta ja saapuu tapaamaan Chakin-sanian.

Konoike Zen' emon: Chakin-san, voisitteko myydä sen minulle? Maksan siitä 1000 ryota. Tahdon järjestää teejuhlat sillä kupilla! Sopiiko tämä?

Zen' emon pyytää uudestaan ja uudestaan. Viimein Chakin-san myy kulhon hänelle. Teekuppi tuli myydyksi 1000 ryolla. Uskomatonta! Seuraavaksi Chakin-san yrittää etsiä öljykauppiiaan käsiinsä, koska tahtoo antaa hänelle puolet rahoista.

Kimbei: Herra öljykauppias! Olen etsinyt teitä. Tule kauppaani välittömästi! Muistatko sen teekulhon?

Öllykauppias: Chakin-san, unohda teekuppi! Minua hävettää.

Kimbei: Turhaan häpeilet. Minulla on sinulle kerrottavaa, istahda alas. Kuuntele: kuppi meni kaupaksi 1000 ryolla.

Öllykauppias: Älä vitsaile. En usko sanojasi! Pidät hauskaa kustannuksellani! Uskomatonta.

Kimbei: Se on totta, 1000 ryota.

Öllykauppias: Siis oikeasti? Oletpa sinä ahnas mies! Tienasit 997 ryota. Tässä syy miksi rikkaat ovat rikkaita ja köyhät köyhiä.

Kimbei: Rauhoitu! Kerron sinulle mitä tapahtui. Kuuntele!

Öllykauppias: Ehh, ööö... Kampaku-san... Hm, Hm... Ah, ja sitten keisari... sitten Konoike-san. Hän maksoi 1000 ryota! Mahtava tarina! Kaunista! Hyvää bisnestä sinulle.

Kimbei: Ei se ole minun ansiotani, näin vain tapahtui. Aion antaa sinulle puolet rahoista. Ote ne, ne kuuluvat sinulle. Lopuilla aion auttaa Kioton köyhiä. Kuten tiedät, monilla ei ole varaa edes ruokaan.

Öllykauppias: Nämä ovat siis minulle? Ei! En mitenkään voi hyväksyä näitä.

Kimbei: Noh, jaanko siis koko 1000 ryota köyhille?

Öllykauppias: Olen köyhä! Olen köyhä! Kiitos paljon, Chakin-san. Ah, minun täytyy lahjoittaa osa teekojun pitäjälle. Hän voi avata suuren kahvilan Kiyomizu-temppelillä.

Kimbei: Rauhoitu! 500 ryota on paljon rahaa. Käytä se huolella, ole varovainen.

Öllykauppias: Kyllä! Kiitos neuvosta, Chakin-san

Chakin-san on kovin onnellinen autettuaan monia köyhiä. Hän on siinä uskossa, että öllykauppias yrittää parhaansa mukaan elää rehellistä elämää. Mutta eräänä päivänä kun Chakin-san katselee ulos kaupastaan, hän huomaa öllykauppiain saapuvan luokseen. Hänen perässään saapuu useita nuoria miehiä jotka kanniskelevat suurta ämpäriä.

Kimbei: Herra öllykauppias! Mitä sinä teet?

Öllykauppias: Yks kaks, yks kaks! Kantakaa se kappaan! Ah, Chakin-san! Me voisimme aloittaa kunnan bisneksen. Löysin tämän ämpärin jossa ei ole reikiä eikä halkeamia, mutta arvaas mitä...

〔訳〕 はてなの茶碗

登場人物：金兵衛，油屋，茶店の親父，天皇，関白鷹司公，鴻池善右衛門（裕福な商人）

京都の清水寺といいますが、だれでも知っています。ここに音羽の滝という小さな美しい滝がございます。ある日のこと、この滝の前にある茶店で一人の上品な紳士がお茶を飲んでおりました。着物を着こなした、50 過ぎの裕福な商人といった風情です。お茶を飲み終わると、じっと茶碗を見つめ、かざしてみたり、ひっくり返したり。それから、首をかしげて、「はてな」と言って、店を後にしました。京都界隈で行灯の油を売る油屋さんと同じ茶店でお茶を飲んでおり、じっとその紳士を観察しておりました。

油屋：あれは茶道具屋の金兵衛さんや。あの湯呑みをじっと眺めて、首をかしげた。しかも 6 回。金兵衛さんが 1 回首をかしげたら 100 両やと言われてる。ほんなら、600 両や。あっ、ええこと考えたぞ。おっさん！ ぼちぼち行くわ。

茶店の親父：油屋さん、あんがと。7 文でおます。

油屋：ほれ、7 文。ところでな、行く前に頼みがあんねや。わいは一日中油を売って歩いてるやろ。のどが渴いて、行った先で水をもらうことがようある。みんな親切やが、こんな油のついた手で茶碗を触るのは申し訳ない。自分のを持ってるってええやないか。ひとつ売ってくれへんか？

茶店の親父：お安い御用。なんぼでもありますかな。この籠からどれでも持って行ったらよろしいで。

油屋：銭いらんてか？ おおきに。でも、あれがええ。

茶店の親父：それは、おいといて。知らんかな。さっきでここで座ってお茶を飲んでたのは茶道具屋の金兵

衛さんいうてな、京都で一番の茶道具屋さんや。京都で一番のなら日本一の茶道具屋ということになりますわな。わたいら茶金さんと呼んでますけどな。その茶金さんが、さいぜんこの湯飲み茶わんを長いこと眺めてから、「はてな」と言うて行きはった。これはひょっとしたら値打ちもんかもしれない。そやから、これは差し上げられません。

油屋：なんや、知ってたんかいな。しゃない、真剣に頼もか。ここに2両ある。これで売ってくれ。

茶店の親父：そんな金額では売られへん。500両や千両にもなる品かも知れへんのでっせ。

油屋：そんなこと言うなや。これだけしかあらへんのや。もっとあったら出すがな。わかった。諦めた。諦めるが、お前さんにも儲けささん。ここに叩きつけて割ってしまおう。

茶店の親父：こりゃこりゃ何をする。売る売る、売るがな。2両でもないよりはましじゃ。

この油屋、強引に茶碗を手に入れまして、それから風呂敷と木箱を買い求め、それなりの格好をして金兵衛さんを訪ねます。

油屋：ごめん、茶金さんはおりますか？

金兵衛：何か御用ですか？

油屋：茶金さん、骨董品の茶碗がありますねん。500両、ひょっとしたら千両の品と信じております。

金兵衛：わかりました。どうぞお掛けください。拝見しましょう。ほお～、良い風呂敷ですなあ。更紗もなかなか。また良い桐の箱で。

油屋：ほめてくれるのはありがたいが、早よ中を見てくれまへんか。

金兵衛：いいものは何でも楽しみませんとな。まあ落ち着きなさい。この茶碗ですか？ 申し訳ないが、私どもでは扱えませんな。他のお店を訪ねてください。

油屋：なんやて。どういうこっちゃ。

金兵衛：これは、一番安手の清水焼。8文や10文で買える。つまり、うどん一杯よりも安い。それを500両、千両のと言いなさる。ちょっと私どもには理解できまへん。

油屋：ほんまに、そんなに安もん？

金兵衛：残念ながら。……安もん。

油屋：おい、こら！ おまはんぐらいの人間になると知らんとこで迷惑受けるもんがあるんじゃ。のど渴いたら、さっさと茶を飲んで行けってこっちゃ。ややこしいことするからじゃ！

金兵衛：ややこしいこととは？

油屋：清水さんの滝の前で茶あ飲んでたやろ。

金兵衛：ああ、あの時の油屋さん。

油屋：そうじゃ。あの時の油屋さんじゃ。あんた、お茶飲んでから6回も首を傾げたやろ。あんたが首を傾げたら100両と聞いてたもんやから、わいは単純に計算して600両と踏んだわけや。それで、あの茶店の親父から2両でこの茶碗を買うた。

金兵衛：ああ、あの時の茶碗ですか。

油屋：そうじゃ、あの時の茶碗じゃ。

金兵衛：あの時、お茶を飲んでおりますとな、ポタポタと漏りますのや。茶碗を調べてみても、穴も傷もない。おかしいなあと思ひまして、「はてな」と言いましたんどす。

油屋：漏りまんのか？ それが理由？ なんて馬鹿なことをしたんや。全財産ほうりだしてからに。それ貯めるのに3年かかったんでっせ。この茶碗が値打ちもんにちがいないと賭けに出て、負けたんやから、誰を恨むでもない。わいが悪いんやな。ようわかりました。堪忍しとくなはれ、怒鳴ったりして。茶金さん、すまへんでした。失礼します。

金兵衛：しばらくお待ちを。まあ、そこにお掛けになって。そんな大金でいわば茶金という名前を買おいただいたようなもんです。あんさんに損をさせては済まん。この茶碗は私が買わせてもらいます。

油屋：千両で？

金兵衛：千両では、よう買いません。元値の2両に、風呂敷と桐箱代の1両を足しましょ。3両あったら、あんさん、商売を続けることができますやろ。

油屋：このお金はもらえまへん。もらえまへん。賭けに負けて、その金を償ってもらうやなんて、あきまへんやろ。よろしいのん？ えらいすまへん。実を言うと、明日の仕入れの銭もおまへんねん。

油屋は恥じて、逃げるようにして帰って行きます。翌日、茶金さんは関白鷹司公のお屋敷にまいりました。茶金さんともなりますと、このような身分の高いお方のところへも出入りをいたします。鷹司公は茶金さんを前に、うれしそうに話を始めます。

関白鷹司公：金兵衛、世情におもしろき話はないか。おお、穴も傷もないのに漏る茶碗とな。それはおもしろい。まるもその茶碗が見たいぞ。

茶碗が届きまして、関白鷹司公はさっそくそれに水を入れます。

関白鷹司公：おお、ほんまに漏るのお。たしかに穴も傷もない。和歌を詠もう。

清水の音羽の滝の音してや
茶碗もひびにもりの下露

いまや、茶碗は上流社会で大人気。数日後には帝のお耳にも入りまして、帝も茶碗に興味を持たれるという事態に発展しました。茶金さん、恐る恐る茶碗を持参いたします。なんせ帝ですから、帝は御簾の後ろです。帝は茶碗におおいに満足され、桐箱の上に「はてな」とお書きになった。帝の箱書きが座り、鷹司公の歌が付き、茶碗はえらい値打ちものとなりました。そこへ、大坂の大金持ちの鴻池善右衛門が聞きつけまして、すぐさま茶金さんのところへ参りました。

鴻池善右衛門：茶金さん、ぜひともわしに売ってもらいたい。千両払わしてもらいます。お願いします。その茶碗でお茶会を開いてみたいのや。どうかこの通り。

善右衛門があんまり熱心に頼むもんですから、茶金さんもとうとう売ることになりました。あの茶碗が千両で売れましたんです。驚きです。茶金さんは油屋に知らせてやりたいと、通りに目を走らせておりました。半分の500両を油屋に渡してやろうと思ったのでございます。

金兵衛：油屋さ～ん！ 捜してましたんや。今すぐ、いっしょに店まで来とくれ。あの茶碗を覚えておいでか？

油屋：茶金さん、どうか、もうおっしゃらないように。面目ない。

金兵衛：そうやない。知らせたいことがおます。中へ入って、お掛け。あのな、実はあれが千両で売れた。

油屋：誰が信じます？ 人を担がんでくださいや。おちよくってなはるんか。

金兵衛：おちよくるもんかいな。ほんまに千両で売れたんや。

油屋：ほんま！ やることえげつないなあ。あんたっちゅう人はそおいう人やったんか。あんたの利益が、ほれ見てみ、997両や。そやから、貧乏人はいつまでも貧乏、金持ちなんぼでも儲ける。

金兵衛：ちょっと待て待て。いきさつを話すから、聞きなさい。

油屋：へ～、関白さん。へ～、うわあ、お天子さま。それから鴻池さん。ほんで千両払いだった。ええ話聞かしてもらいました。人徳だんなあ。

金兵衛：私はなにもしてませんでな。もとはと言えば、あなたが持ち込んだ話や。半分の500両、あんさん

に差し上げます。残りの500両で、京都にはその日の暮らしにも困る方がずいぶんあると聞きますので、その人たちに少しでも施しをして差し上げたい。

油屋：500両をわいに？ あほなこと言いなはんな、あほなこと。

金兵衛：それなら、全部お困りの方に使ってもらいませうか？

油屋：はい、お困りの方。わい、お困りの方！ おおきにありがとさん。おっ！ 茶店の親っさんにいくらかも持って行くのを忘れてはいかん。親っさん、きっと大きな茶店を清水寺の中に開きよんで。

金兵衛：落ち着きなさらんか。500両といえば大金や。小判をばらまくんやないぞ。

油屋：はいはい、わかってますがな、茶金さん。

人が幸せになっただけで茶金さんは幸せでございました。油屋は今頃仕事に精出して、まじめに暮らしているものと信じておりました。ところがある日のこと、茶金さんが通りを眺めていますと、例の油屋が店のほうへとやって参ります。数人の若い衆が、なにやら重たそうなものを担いで油屋のあとに続いておられます。

金兵衛：これ、油屋さん！ 何をしてるんや？

油屋：えらいやっちゃ、えらいやっちゃ！ この店へ運びこめ！ あっ、茶金さん！ 今度はもっと大きい仕事でっせ。穴も傷もおまへん。水の漏るやつ、見つけてきたんや。

2. 古典落語④ 辻占茶屋

Kunnes kuolema meidät erottaa

Henkilöt: Gen'yan, Eno, Ilotalon omistaja, Umeno

Tämä tarina sijoittuu Edo-aikakaudelle. Tarinan päähenkilö on Gensuke, jota hänen enonsa kutsuu yleensä nimellä Gen'yan. Hän on rakastunut Umenoon, joka on ammatiltaan prostituoitu. Tuohon aikaan miehet kävivät usein ilotaloissa. Kun prostituoitu löysi mahdollisen asiakkaan, antoi prostituoitu hänelle piippunsa. Jos hän hyväksyi piipun, prostituoitu ilahtui tästä kovasti.

Gen'yanin ja Umenon välinen rakkaus alkoi juurikin Umenon piipun avustuksella.

Eno: Hei, Gen'yan! Käy sisään! Kuulin että olet viimeaikoina kulkenut ilotalossa tapaamassa jotain tiettyä naista.

Gen'yan: Se on totta, enoseni. Olen tehnyt päätöksen. Tahdon pitää huolta hänestä.

Eno: Tahdot pitää huolta hänestä? Kerropas hänen nimensä.

Gen'yan: U-me-no. Hän työskentelee Kanzaki-yassa.

Eno: Kanzaki-yan Umeno..... EI!

Gen'yan: Tunnetko hänet?

Eno: Kyllä, hän väittää että hänellä on veli, eikö niin?

Gen'yan: Tiedätpäs paljon hänestä.

Eno: Se "veli" on hänen mies!

Gen'yan: ENO! Veli on mies, aivan kuin siskokin on nainen!

Eno: Ei, tarkoitan että hän on Umenon rakastaja.

Gen'yan: Minä olen hänen rakastajansa!

Eno: Sinä olet typerys! Mutta, hän vain kiusoittelee. Sinun ei kannattaisi tapaila häntä!

Gen' yan: Kuuntele minua. Kun menin Nambaan pari päivää sitten ja poikkesin Kanzaki-yaan pitämään hauskaa, se oli hän joka otti minut vastaan. Sinä päivänä olin hänen asiakkaansa. Hän piteli piippuaan näin ja otti sauhut, pyyhki huulipunansa pois ja ojensi sen minulle. Sanoin "Olisit voinut antaa sen minulle pyyhkimättäkin." Hän vastasi: "Okei!" Hän otti uudet savut ja ojensi sen tälläkertaa pyyhkimättä. Minä tietysti sauhuttelin onnellisena. Sitten hän sanoi "Menisimmekö yläkertaan, kultaseni?" Hän sanoi "Kultaseni." Hän haluaa naimisiin. Minä maksan hänet ulos sieltä ja hän on minun! Lainaisitko rahaa?

Eno: Voih, olet totaalaisesti rakastunut häneen. Yritän ymmärtää, mutta... Ennen kuin teet mitään, sinun täytyy selvittää onko hänen rakkautensa todellista.

Gen' yan: Selvittää? Miten?

Eno: Mene tapaamaan häntä ja sano "Tappelin tuttavani kanssa ja heitin häntä raskaalla esineellä. Se osui vahingossa häntä päähän ja hän kuoli. Tarkoitukseni ei ollut tappaa. Tapoin ystäväni enkä siksi voi jatkaa elämääni. Minun täytyy tappaa itseni. Kun olen kuollut, voitko polttaa suitsukkeita ja rukoilla minun puolestani kuolemani vuosipäivinä?" Siinä kaikki. Jos hän vastaa "Niinkö? Tee miten tahdot", se ei ole hyvä merkki. Jos hän sanoo "En voi elää ilman sinua. Kuolkaamme yhdessä", se on hyvä. Siinä tapauksessa, vie hänet Yotsu-bashille ja suunnittele että hyppäisitte yhdessä alhaalla virtaavaan jokeen. Juuri ennen kun hän hyppää, sano "Rakkautesi on totta! Tiedän sen nyt." ja tuo hänet luokseni. Vain sitten hyväksyn hänet ja lainaan sinulle rahaa.

Gen' yan: Oikeasti?

Eno: Kyllä, olen tosissani.

Gen' yan: Et valehtele?

Eno: Miksi valehtelisit? Tässä, tällä rahalla voit tavata hänet tänä iltana ja kertoa hänelle tämän tarinan. Toivottavasti menette Yotsu-bashille yhdessä.

Gen' yan: Toivottavasti! Kiitos!

Gen' yan ottaa rahat ja kiirehtii etelään, kohti Nambaa. Ilotalojen kaupunginosa on aina eläväinen ja iloinen.

Gen' yan: Tervehdys, rouva!

Ilotalon omistaja: Gen' yan! Pitkästä aikaa. Umeno puhuu sinusta koko ajan.

Gen' yan: Niinkö?

Ilotalon omistaja: Tottakai! Käyn hakemassa hänet, pieni hetki.

Gen' yan: Kiitos! Hmmm... On julmaa pyytää häntä hyppäämään jokeen. Oih, Tsujiura-sembei onnenkeksejä. Ihmiset uskovat ennustuksiin kun eivät osaa tehdä päätöksiä. Taidanpa testata! Entten tentten teelikamentten... Uuh, onpa hyvä keksi! Syön toisen puolikkaan... Nyt luen ennustuksen! "Ihmisuhteet eivät suju hyvin tänään." Näyttäisi että en ole onnekas tänään, mutta minun täytyy ottaa riski ja kertoa enoni tarina hänelle .

Umeno: Gen' yan, onko jokin hätänä? Et ole käynyt viikkoon. Olin huolissani!

Gen' yan: Umeno! Olen pulassa!

Umeno: Mikä hätänä?

Gen' yan: Umeno! Riitelin tuttavani kanssa ja heitin häntä raskaalla esineellä. Se osui vahingossa häntä päähän ja hän kuoli. Tarkoitukseni ei ollut tappaa. Tapoin ystäväni enkä siksi voi jatkaa elämääni. Minun täytyy tappaa itseni. Kun olen kuollut, voitko polttaa suitsukkeita ja rukoilla minun puolestani kuolemani vuosipäivinä?

Umeno: Voi ei! Tämä on siis viimeinen kerta kun tapaamme.

Gen'yan: Mitä? Sanot aina että tappaisit itsesi jos vain pyytäisin sitä.

Umeno: Kyllä, tekisin sen jos sitä pyytäisit. Mutta olen hieman kiireinen tänään.

Gen'yan: Kiireinen? En osannut odottaa moista vastausta! Sinun olisi pitänyt sanoa "Kuolkaamme siis yhdessä."

Umeno: Okei, kuolkaamme siis yhdessä. Mutta juokaamme ensin.

Gen'yan: Kuollaan ensin ja juodaan sitten.

Umeno: Kuinka voimme juoda kun olemme kuolleet?

Gen'yan: Kuolkaamme ensin!

Umeno: Juodaan ensin!

Gen'yan: Kuollaan ensin!

Umeno: Juodaan ensin!

Umeno seuraa vasten tahtoaan Gen'yania Yotsu-bashille. Yotsu-bashi tarkoittaa neljättä siltaa. Yotsu-bashi on hyvin hiljainen ja yksinäinen paikka. On jo pimeää mutta heillä ei ole lyhtyä joten käveleminen ei ole kovinkaan helppoa.

Umeno: Gen'yan! Kävelet liian nopeasti!

Gen'yan: Umeno! Olemme perillä! Tämä on Yotsu-bashi. Hypätkäämme jokeen.

Umeno: Tahdotko oikeasti hypätä?

Gen'yan: Kyllä. Sano "Namuamidabutsu"* ja hyppää jokeen. Sitten minä sanon "Rakkautesi on totta. Menkäämme naimisiin." Joten, hyppää sinä ensin.

Umeno: Sanoit tahtovasi kuolla ja käsket minua hyppäämään ensin? Ei ole kovin reilua.

Gen'yan: Tiedän, tiedän. Sano se ja hyppää, sitten minä sanon "Uskon rakkautesi olevan todellista, pidän sinusta huolen." Näin se menee.

Umeno: Gen'yan, etkö tiedä, että jos rakastavaiset kuolevat yhdessä, he eivät pääse yhdessä taivaaseen? Joten minä hyppään tuolta toiselta sillalta. Sinä voit hypätä täältä. Lasken kolmeen kovalla äänellä ja sitten hyppään, sopiiko?

Gen'yan: Ei, ei sovi. Enoni mukaan sinun täytyy hypätä tältä sillalta kanssani. Jos hyppäät... Ei, Umeno, odota!

Umeno: Mitä hän oikein höpisee? Naurettavaa!

Gen'yan: UMENO!

Umeno: Olen täällä!

Gen'yan: Ah, hän on tuolla.

Umeno: Miksi tappaisin itseni tuollaisen miehen vuoksi? Gen'yan!

Gen'yan: Täällä!

Umeno: Ah, hän on vielä siellä. Hän odottaa että hyppään jokeen... Mitä voin tehdä? Sain idean, pudotan tämän ison kiven tuonne jokeen ja se päästää kovan äänen. Gen'yan!

Gen'yan: Mitää?

Umeno: Minä hyppään!

Gen'yan: Sano "Namuamidabutsu" ja laske kolmeen kaikessa rauhassa. Juoksen luoksesi ja autan!

Umeno: Hyppään nyt! Namuamidabutsu! Yksi, kaksi, kolme! (Loiskis!)

Gen'yan: Hän hyppäsi! Kuinka kamalaa! Vesi on varmaan jäätävää! En tahtonut kuolla alunperinkään. Tässä on iso tiili. Jos hän kuulee sen loiskahtavan veteen, hän ajattelee veden alla, että "Gen'yan

on tullut!” Umeno, anna minulle anteeksi. Namuamidabutsu! Yksi, kaksi, kolme! (Loiskis!)

Umeno: Gen' yan on hypännyt. Hän luuli että hyppäsin ja hukuin! Oi, kamalaa! Noh, Ihan sama! Minä lähden suorinta tietä kotiin!

Mutta Gen' yan käveli vastaan, näyttäen hyvin surulliselta.

Gen' yan: Kaikki on enon syytä! Veden on täytynyt olla hyytävää! UMENO!

Umeno: Gen' yan! Eh... Noh, miltäs täällä taivaassa vaikuttaa?

*Namuamidabutsu: Buddhalainen rukous.

〔訳〕 辻占茶屋

登場人物：源やん，伯父，神崎屋の女将，梅野

江戸時代のお噺をひとつ。このお噺に出てまいりますのは源輔という男でして，伯父からは源やんと呼ばれております。この男，女郎の梅野に恋い焦がれまして，色街通いをします。当時，色街通いは珍しくありません。女郎が好きな男を見つけますと，キセルを渡します。そこで男がキセルを受け取ると，女郎も喜んだということです。

源やんと梅野の恋もキセルから始まりました。

伯父：源やんか，こっちへ入って来い。このごろ色街に通うてるそうやが，誰か目当てがあるとにらんだぞ。

源やん：えへへ，伯父さん，ご名答。ぼく，心に決めましたんや。あいつのこと身請けします。

伯父：お前が身請けする？ その女郎の名は何ていうねや。

源やん：梅野いいます。神崎屋に出てますねん。

伯父：神崎屋の梅野やと！ あかん！

源やん：梅野を知ってますのか？

伯父：知っとる。「兄がおる」と言うてるやろ。

源やん：よう知ってなはるな。

伯父：そいつは梅野の男や。

源やん：伯父さん，兄は男ですがな。姉は女。

伯父：間夫やと言うておるのや！

源やん：間夫はぼくです。

伯父：お前はほんまにあほじゃ。梅野はお前をもてあそんでいるだけやぞ。やめとけ。

源やん：まあ，聞いとくなはれ。先日難波に行った時に神崎屋に寄ったんですわ。ほんで，その時に梅野が出てきましたんや。梅野はキセルをこう持って，一回吹かして，吸い口を拭いて渡しよったんです。「吸い口を拭かんと渡さんかい」と言うたりしたら，「ほな今度はそうしますわあ」，言うてまたくれた。これが，おいしかったでっせえ。そのあと梅野が「二階に上がりまひゃか，こちの人」って言うたんですがな。よっぽどぼくと結婚したいんやなあ。そやから，身請けの金を払って結婚しまっさ。お金貸してくれますか。

伯父：そこまで惚れてるなら仕方がないが… しかし，いっぺん梅野の気持ちを確認めんといかんな。

源やん：確かめる？ どないして確かめますのん？

伯父：神崎屋に行って，梅野に会ってこない言うてみ。「喧嘩をして，同僚になんぞ重いもん投げたら，悪いことにそれが頭に当たってしもて，そいつは死んでしもた。もちろん殺す気はなかったが，同僚を

殺して、生きてはおれん。ぼくも死のうと思う。ぼくが死んだら、せめて命日には線香を供えて、拝んでくれよ」。こんなふうにな。もしも梅野が「そうですか。お好きなように」と言うたらあかんわな。「あんななしでは生きていけません。私も死にます」言うたら、二人で四ツ橋に行く。川に飛び込もうとする。梅野が飛び込む寸前に「心底見えた！ お前の愛は本物や」と言うてやって、わしのところへ連れて来い。金を貸してやろう。

源やん：ほんまですか、伯父さん？

伯父：ほんまや。

源やん：絶対です。

伯父：絶対や。ほら、この金持って梅野に会ってこい。そして、今の話をしてみい。今晚、四ツ橋に行くことになればよいがな。

源やん：ぼくも。おおきに。

源やんはお金を持って難波に参ります。色街はいつに変わらぬ、陽気なこと。

源やん：ごめん。女将さん！

女将：あらあ、源やん。久しぶりですなあ。梅野はんは、いつも源やんの噂をしてますでえ。

源やん：ほんまでっか？

女将：ほんまやがな。梅野はん呼びましょか。ちょっと待ってくださいな。

源やん：おおきに。う～ん、でも川に飛べ込めやなんて、言いにくいなあ。おっ、これは辻占煎餅やないか。迷ったときは占いに頼るもんや。ぼくも試してみよう。どれにしようかな、神様の言うとおりに。これやこれや。えらいおいしい煎餅やな。全部食べてしまお。読むで～。なにに。「今日はあかん」って。でも、今日、梅野に言わなんだら、伯父さんに申し訳がたたん。

梅野：いや～、源やん。一週間も来なんだな。心配したわ。

源やん：梅野！ 困ったことになった。

梅野：どないしはったん。

源やん：梅野！ 同僚と喧嘩をして、なんぞ重いもん投げたら、悪いことにそれが頭に当たってしもて、そいつは死んでしもた。人を殺してしもたから、ぼくも死なんならん。ぼくが死んだら、命日には線香を供えて、拝んでくれよ

梅野：ええっ！ じゃあ、今日が最後…

源やん：何？ お前、ぼくが頼んだら一緒に死ぬって、いつも言うてるよな。

梅野：うん、言うてる。でも、今日はちょっと忙しいねん。

源やん：忙しい！ そんなこと言うなんて、思いもせんかった。「一緒に死にましょ」って言うてくれると信じていたのに。

梅野：ほんだら、そうしましょか。でもなあ、一杯飲んでからにしよ。

源やん：死んで、あとで飲も。

梅野：死んでから、どうやって飲みますの？

源やん：さき死の。

梅野：飲んでから。

源やん：さき死の。

梅野：飲んでから。

しかたなく梅野は源やんのあとについて、四ツ橋まで行きます。当時四つの橋がありましたので、四ツ橋という名前が付いています。四ツ橋はとても静かで寂しいところです。もう暗くなっているのに、提灯もない。歩くのもままならない。

梅野：源やん、もうちょっとゆっくり歩いてえな。

源やん：梅野、ここが四ツ橋や。飛びこもか。

梅野：ほんとに飛び込むつもり？

源やん：そうや。南無阿弥陀仏言うて飛び込む。そしたら、ぼくが「心底見えた。結婚するで」と言う。そういうわけや。せやから、お前、先に行き。

梅野：私が先で、どういうこと？ ひどい！

源やん：わかってるがな。南無阿弥陀仏言うて飛び込んだらよろし。そしたら、ぼくが「お前の恋は本物や。面倒みるで」と言う。そういうわけやから。

梅野：源やん、あんた知らんの？ 恋人同士一緒に死んだら、天国では一緒になられへんて言うんよ。だから私はあっちの橋から飛び込みます。あんたはここから飛び込んでちょうだい。一つ、二つ、三つと大きな声で数えるから、それを聞いたら飛び込みます。よろしいか？

源やん：あかん。そんなんあかんで。一緒に飛び込まんと伯父さんの話どおりにいかんがな。別々やなんて… お～い、梅野！ あかんで！

梅野：わけがわからん。ばかばかしい。

源やん：梅野！

梅野：いますよ！

源やん：おるおる。

梅野：なんであんな人と一緒に死ななあかんの。源や～ん！

源やん：おるで～！

梅野：いてるわ。私が飛び込むのを待ってるんやわ。どないしよ。いい考えがある。この大きな石を川に投げ込んで、大きな音をたてたらええわ。源や～ん！

源やん：南無阿弥陀仏と言うて、一つ、二つ、三つと数えるんやぞ。ゆっくりな。ぼくが助けに行くよって。

梅野：飛び込みますよ。南無阿弥陀仏。一つ、二つ、三つ。(バシヤ～ン)

源やん：あいつが飛び込んだ。えらいこっちゃ。水は冷たいで。ぼくは元々死ぬ気なんかあれへんのや。ここに屋根瓦があるな。これ投げたら、梅野はきっと、源やんが来たと思うやろ。梅野、堪忍やで。南無阿弥陀仏。一つ、二つ、三つ。(バシヤ～ン)

梅野：源やんが飛び込んだ。私が飛び込んで死んだと思うたんやな。ああ、どうしよう。言うたかてしょうがないことやわ。もう家に帰ろ。

しかし、源やんはえらく落ち込んで歩いておりました。

源やん：こんなことになったんも、伯父さんのせいや。冷たかったやろな。梅野やないか！

梅野：源やん！ …天国はどないです？

3. 古典落語⑤ 芝浜

Shiban ranta

Henkilöt: Kattsan, Osaki

Osaki: Kattsan, herääl!

Kattsan: Anna minä nukun.

Osaki: Sinun täytyy lähteä töihin.

Kattsan: Ole hiljaa, en nouse vielä.

Osaki: Nyt ylös ja töihin siitä!

Kattsan: Ole hiljaa!

Osaki: Et ole tehnyt töitä yli kymmeneen päivään.

Kattsan: Okei, minä menen. Mutta ennen töitä tarvitsen sakea.

Osaki: Minua et noin saa huijattua!

Kattsan: Hu-huijattua?

Osaki: Meillä ei ole yhtään rahaa jäljellä. Olen lainannut rahaa monilta ihmisiltä. Ei ole enää ketää jolta pyytää.

Kattsan: Minun veistä ja leikkuulautaa ei ole huollettu, koska en ole työskennellyt.. En ole varma pystynkö käyttämään niitä samantien.

Osaki:Älä pelleile! Oivoi, kuinka monta vuotta olenkaan jo ollut naimisissa kalakauppiiaan kanssa.

Kattsan: Ah, kyllä. Kaikki on valmiina. Okei, menen nyt. Brrrr... että on kylmä.

Kattsan saapuu Shibana rannalle.

Kattsan: Outoa, yleensä aamu jo valkenee kun kävelen näillä main. Onko kalamarketti suljettuna tänään?

Doooooong!

Kattsan: Tuo oli temppelein kello! Yleensä kuulen sen matkallani tänne. Nyt se nainen teki sen! Herätti minut turhan aikaisin!

Kattsan käveli vesirajaan pesemään kasvojaan.

Kattsan: Hmm. Pitkästä aikaa. Kuinka nautinnollinen onkaan meren tuoksu! Tämän tuoksun vuoksi aloin myymään kalaa. Mikäs tämä on? Nahkainen lompakko. Ei se kyllä taida rahaa sisältää, mutta... En voi uskoa silmiäni! Se on pullollaan rahaa!

. . .

Kattsan: Osaki! Avaa ovi! Äkkiä!

Osaki: Mikä hätänä?

Kattsan: Katso ulos! Tarkista ettei kukaan ole seurannut minua!

Osaki: Riitelitkö jonkun kanssa?

Kattsan: Kuuntele! Menin Shibana rannalle. Kalamarketti oli kiinni ja oli vielä pimeää. Kuultuani temppelein kellon tiesin, että olit herättänyt minut aikaisemmin kuin yleensä.

Osaki: Anteeksi Kattsan, huomasin sen ja yritin kertoa sinulle. En vain saanut sinua kiinni.

Kattsan selitti hänelle mitä oli tapahtunut.

Osaki: Oh, tuo on paljon rahaa. Vapisen niin etten saa laskettua.

Kattsan: Typerys! Anna kun minä. Yksi, kaksi, kolme...

Osaki: 42 ryota! Sehän on paljon rahaa!

Kattsan: Kyllä, nyt me ollaan rikkaita! Minun ei tarvitse enää tehdä töitä. Minun ei tarvi enää mennä Shiban rannan kalamarkettiin. Voin juoda päivät pitkät. Sakea, nyt!

Osaki: Kattsan, odota! Vaikka löysitkin tämän rannalta, ei se silti tarkoita että tämä olisi meidän.

Kattsan: Mm-m, mutta löysin sen rannalta, en kadulta, joten se on varmaankin kuulunut jonkin haaksirikkoutuneen laivan merimiehelle. Hänen on täytynyt hukkuu, joten, luonnollisestikin, rahat kuuluvat minulle koska löysin ne!

Osaki: Enpä tiedä. Ehkä, ehkä ei.

Kattsan: Kyllä se on niin, usko minua. Voit ostaa kauniin kimonon: sellaisen jossa on kimaltelevia kukkasia. Heitä pois vanhat kimonosi. Hei! Alahan jo tuoda sitä sakea!

Osaki: Okei..

Kattsan: Mahtavaa! Kutsun Kin-kon ja Kuma-sanin juhlimaan! Mutta ensin taidan torkahtaa.

Nukuttuaan makoisasti hän kävi yleisessä kylvyssä ja kutsui ystävänsä kylään.

Kattsan: Osaki, olen kotona. Kaverit tuli kylään. Tuo sakea ja ruokaa. Tulkaahan sisään! Olohuoneeseen, keittiöön tai vierashuoneeseen! Noh.. jos minulla olisi moisia, hahaha..! Tiedän, tiedän, minulla on vain yksi huone! Mutta jonain päivänä..

Hän ja hänen ystävänsä juhlivat oikein olan takaa. Osaki tarjoili runsain määrin sakea ja ruokaa. Kattsan oli hyvin humalassa ja sammui lopulta.

Osaki: Kattsan, herää! On aika lähteä rannalle!

Kattsan: Mitä? Mitä oikein höpäjät? Löysin eilen 42 ryota eikä minun siksi tarvitse työskennellä. Etkö muista?

Osaki: Ei Kattsan, et mennyt rannalle eilen.

Kattsan: Mitä? Muistan kuulleen temppelein kellon kävellessäni kalamarketin tienamilla.

Osaki: Kuulet temppelein kellon myös täältä.

Kattsan: Mitä? Väitätkö että koko 42 ryota oli vain unta?

Osaki: Kuulostaa mainiolta unelta! Muistat kaikki yksityiskohdatkin. Mutta älä suinkaan unohda että sinä tosiaan pidit villit juhlat eilen. Katsoppas tätä, viinakaupan lasku! Miten aiot tästä selvitä?

Kattsan: Osaki, olen tuhoon tuomittu!

Osaki: Ei, etkä ole. Jos työskentelet kunnolla joka päivä, ei laskua ole kovinkaan vaikea maksaa. Jos otat työsi vakavasti, et enää koskaan uneksi moisista hölynpölyistä. Usko minua, me kyllä selviämme.

Kattsan: Lopetan juomisen. Lupaen sen! Ja lupaan työskennellä kovasti!

Kattsanista tuli hyvä työmies. Hän osti kalaa Shiba rannalta ja möi sen kaupungin torilla. Hänen kalansa oli aina tuoretta, joten hänestä tuli tunnettu kyläläisten joukossa. Ennenpitkää hän avasi pienen kaupan ja työllisti muutaman nuoren miehenalun. Hän jopa osti hieman suuremman talonkin.

On kulunut kolme vuotta. Uudenvuodenaattona Osaki sanoi Kattsanille hänellä olevan kerrottavaa.

Osaki: Kattsan, tahtoisin näyttää sinulle jotain, mutta älä suutu ennen kuin olen saanut selitettyä. Muistatko tämän lompakon?

Kattsan: Onpas likainen lompakko. En ole koskaan nähnyt moista.

Osaki: Muistatko, uneksit kerran löytäneesi 42 ryota rannalta.

Kattsan: Hmmm, kyllä. Olenpas saattanutkin nähdä moisen typerän unen.

Osaki: Se ei ollut oikeastaan edes unta vaan täyttä totta. Muistatkos nyt tämän lompakon?

Kattsan: Mitä? Valehtelitko minulle? Aviomiehellesi?

Osaki: Odota! Lupasit ettet suuttuisi. Sinut olisi voitu pidättää jos olisit käyttänyt tämän rahan silloin, sillä se ei ollut sinun. Vein sen maistraatin toimistolle sinun nukkuessasi ja sitten kerroin sinulle kaiken olleen unta. Järkytyit, tietysti, huomattuasi että löytämäsi rahat olivat vain unta, mutta että viinakaupan lasku oli totta. Kaduit tapahtunutta ja päätit panostaa työhösi. Kumarsin joka päivä salaa selkäsi takana lähtiessäsi töihin. Minun oli vaikea olla kertomatta sinulle totuutta sillä työskentelit niin ahkerasti. Mutta jos olisit silloin saanut käyttää löytämäsi rahat, ne olisivat luultavasti loppuneet hyvinkin pian ja olisimme olleet pulassa. Kukaan ei noutanut lompakkoa maistraatista kolmen vuoden aikana. Nyt rahat ovat sinun. Ajattelin että tänään olisi hyvä aika kertoa sinulle asiasta.

Kattsan: Osaki, kiitos! Kiitos kaikesta mitä olet tehnyt hyväkseni!

Osaki: Sinä siis ymmärrät miksi tein mitä tein?

Kattsan: Kyllä, tottakai.

Osaki: Oh, olen niin helpottunut. Et ole juonut sakea kolmeen vuoteen, mitäpä jos joisit juhlistaaksesi rahojasi?

Kattsan: Sakea? Minunhan kyllä teki mieli juoda, kun olin päättänyt etten enää juo. Minulla oli aluksi vaikeuksia kävellä sakekojujen ohitse. Mutta outoa kyllä, muutaman kuukauden jälkeen kaikki muuttui. Huomasin nauttivani vihreästä teestä iltapalan jälkeen. Mutta jos sanot, että tämä on erikoistapaus, saattaisin kyllä vähän maistella.

Osaki: Kyllä, kyllä. Miksi ei?

Kattsan: Okei. Kyllä! Tämä on erikoistapaus! Ei! En! En halua herätä taas!

[訳] 芝浜

登場人物：勝つあん，お崎

お崎：勝つあん，起きてよ。

勝つあん：放っておいてくれ。

お崎：仕事に行っておくれ。

勝つあん：うるせえな。もっと寝かせろ。

お崎：起きて，仕事に行って！

勝つあん：うるせてんだよ。

お崎：もう10日も仕事に行っていないだよ。

勝つあん：わかったよ。そのかわり，酒をくれ。

お崎：もうその手は食わないよ。

勝つあん：なんだい。その手はくわない，ってのは。

お崎：もうお金なんか無いよ。借りられるところは全部借りちゃったし。

勝つあん：だけど仕事しないでいたんだから，俎や包丁は使い物にならないだろ。

お崎：冗談じゃないよ。昨日今日魚屋の女房になったんじゃないよ。

勝つあん：そうかい。全部あるんだ。じゃあ，行ってくらあ。うう～，寒い。

勝つあんは芝の浜までやってきた。

勝つあん：おかしいなあ。この辺りまでくると、たいがい夜が明けるんだが。河岸は今日は休みかな？

ゴーン

勝つあん：いい鐘の音だね！ 鐘の音はふつうここに来るまでに聞こえるんだ。お崎の野郎、時を違えて起こしやがったな。

勝つあんは顔でも洗おうと、波打ち際までやって来ます。

勝つあん：う～ん、久しぶりだねえ。磯の匂いってなあ、実にいいねえ。この匂いが好きで魚屋になったんだ。何だい、こりゃ。革の財布じゃねえか。金なんか入って…… いるじゃねえか！

...

勝つあん：お崎！ 戸を開けてくんな。早く開けてくんな。

お崎：どうしたんだい。

勝つあん：いいから外を見てくれ。誰かいねえか。

お崎：また喧嘩でもしたんだろ。

勝つあん：ちょっと聞いてくれ。おらあ、芝の浜へ行ったんだ。河岸も何も開いてねえし、まだ暗いじゃないか。寺の鐘を耳にして、お前が時を違えて起こしたのがわかった。

お崎：ごめんよ、勝つあん。あたしもすぐに気がついたんだけど。追っかけても、追いつかないし。

勝つあんはその朝の出来事をお崎に話した。

お崎：えっ、大金だよ。手が震えちゃって数えられないよ。

勝つあん：ばか野郎！ こっちへよこしやがれ。ひのふのみのよの…。

お崎：42両！ お前さん、大変なお金だよ。

勝つあん：そうさ、これだけありゃあ、一生遊んで暮らせらあな。仕事に行かなくてすむんだ。好きなだけ酒飲んでたって大丈夫なんだ。ええ、酒持って来てくんな。

お崎：勝つあん！ 拾ったんだから、人様のものじゃないか。

勝つあん：そうだろうけど、浜で拾ったんだ。往来に落ちてたんとは違うんだ。どうせ沖で難破した船の連中の誰かが落したんだ。そいつらも生きちゃあいねえよ。落し主がいねえんだから拾った人間のものだ。

お崎：そうかねえ。いいのかねえ。

勝つあん：決まってるよ。お前もそんな古臭い着物を着てねえで、ピカピカの花柄の着物でも買いな。酒を早く持って来い！

お崎：はいよ。

勝つあん：おお、いいね。金公や熊さんと呼んでね、ドンチャン騒ぎといこう。まずは、一寝入りでもするか。

いい気分で起きたかと思うと、勝つあんは銭湯に行って、帰りに仲間を連れて帰ってきた。

勝つあん：お崎、帰ったぞ。仲間も一緒だ。酒となんかつまみになるものを持ってこい。おい、入ってくれ！

居間でも、食堂でも、客間でもどうぞってね。ハッハッ、そんなにありゃいいな。一間しかないんだよね。分かってるよ。でもそのうち…

勝つあんは仲間と大いに騒いだ。お崎は酒とつまみを出した。勝つあんはへべれけになって、寝てしまった。

お崎：勝つあん、起きてよ。仕事の時間だよ。

勝つあん：なに言ってるんだ。昨日、42両拾っただろ。だから、もう働かなくてもいいんだよ。覚えてないのか。

お崎：お前さん、昨日はどこにも行かなかったじゃないか。

勝つあん：行ってない？ だって、浜で寺の鐘が鳴るのを聞いてんだよ。

お崎：鐘の音なんて、ここでも聞こえるよ。

勝つあん：えっ、するてえと42両拾ったのは夢かい？

お崎：そういうことになるねえ。ひどくはっきりした夢を見たものだね。でも、忘れないでおくれ。昨日は大変な騒ぎだったんだよ。これを見ておくれ。酒屋からの請求書だよ。どうする気だい？

勝つあん：お崎、俺は心根まで腐ちまった。

お崎：そんなことないよ。毎日一生懸命働いたら、勘定を払うのだからって難しくないさ。きちんと仕事をすれば、そんな夢見なくなるよ。うまく行くから、私を信じて。

勝つあん：もう飲まない。約束する。これからは一生懸命働く。

勝つあんは、それからは一生懸命に働きます。芝の浜で魚を仕入れ、市場でそれを売ります。すぐに、勝つあんの魚はいつでも新鮮だと、街で評判になります。やがて小さいながら自分の店を持ち、若い者も雇い入れます。前よりちょっとばかり大きな家も手に入れます。

そして、3年の歳月が経った大晦日の夜。お崎が折り入って話したいことがあるといいます。

お崎：勝つあん、見てもらいたい物があるの。でもね、途中で怒ったりしないで、話を終いまで聞いてもらいたい。この革の財布に見覚えは？

勝つあん：汚い財布だな。見覚えがないなあ。

お崎：あのね、浜で42両拾ってきた夢を見たことがあっただろ。

勝つあん：ああ、そんな馬鹿な夢を見たかもしれないな。

お崎：あれ、ほんとは夢じゃなかったんだよ。この財布は覚えているでしょ。

勝つあん：ええ!? お前、ずっと嘘をついていたってわけか？ 実の女房がよ！

お崎：待って！ 怒らないって約束だよ。お前さん、あの時このお金を使ったら、捕まってたかもしれないよ。だって、お前さんのもんじゃないんだから。だから、お前さんが寝ているすきに、あたしはお奉行さんのところに持って行ったんだよ。それで、お前さんが翌日起きたときに、財布を拾ったのは夢だったんだよと言ったのさ。そりゃお前さんは驚いたさ。財布を拾ったのは夢で、請求書が来たのは本当だっていうんだからね。でもお前さんは心を入れ替えて、一生懸命働いてくれただろ。毎日私は、お前さんが仕事に出かける後姿に手を合わせていたんだよ。あたしも黙ってるのは辛かったんだよ。お前さんが仕事に精をだしていただけにねえ。でも、もしあの時、このお金に手をつけていたら、お前さんはほんとにダメになっていたかもしれないよ。全部使い切っていたらうよ。結局、誰もお金を取りに来なかったんで、3年経ってやっとお前さんのもんになったんだよ。今朝、このことを全部話すって決めたんだよ。ごめんよ。

勝つあん：お崎、ありがとう。よくぞだましてくれた。

お崎：許してくれるの？

勝つあん：ああ。

お崎：そう。よかった。3年もお酒を飲まなかったんだから、祝いとして飲んでみる？

勝つあん：酒か？ いったきは飲みたくてねえ。酒屋の前を通ると駆け出したもんだ。でもな、数ヵ月もすると飲まなくても平気になってねえ。飯を食ったあとの緑茶なんざ、おつなもんだと。でも、今日は特別だからって言われるとねえ、飲んでみてもいいような…

お崎：飲んでよ。もういいから。

勝つあん：うん、飲む。今日は特別だからな。いや、よそう。また夢になるといけねえ。

A Finnish Textbook for Intermediate Learners (2)

WATANABE Katsuyoshi

In this article the author has used rakugo – Japanese traditional comic art – as materials for Japanese students learning Finnish. The author presents “How Odd!”, “ ’Til the Death Do Us Part” and “Shiba Beach”.

